CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVI CU DEFICIENȚE DE VEDERE
BUZĂU, 15-18 mai 2024

PROGRAME/CONȚINUTURI EXCEPTATE DIN PROGRAMELE PENTRU CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU DEFICIENȚI DE VEDERE, BUZĂU,2024

La disciplina Istorie se utilizează **obligatoriu** structura subiectelor de bacalaureat.

Temele următoare sunt **exceptate**:

D. RELAȚII INTERNAȚIONALE

România și concertul european; de la „criza orientală” la marile alianțe ale secolului XX.

România în perioada „Războiului rece”.

II**. COMPETENŢE DE EVALUAT**

1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate
    1.1. Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric
    1.2. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări scrise
    1.3. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice
    1.4. Formularea, în scris, a unor opinii referitoare la o temă de istorie
2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice
    2.1. Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj
    2.2. Descoperirea constantelor în desfășurarea fenomenelor istorice studiate
3. Aplicarea principiilor și a metodelor adecvate în abordarea surselor istorice
    3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/ combate un punct de vedere
    3.2. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice
    3.3. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice

4. Utilizarea surselor istorice, a metodelor și a tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme

4.1. Utilizarea adecvată a coordonatelor temporale și spațiale relative la un subiect istoric

4.2. Construirea de sinteze tematice

III. DOMENII DE CONŢINUT / CONŢINUTURI (clasa a XII-a)

A. POPOARE ŞI SPAŢII ISTORICE

1. Romanitatea românilor în viziunea istoricilor.

B. OAMENII, SOCIETATEA ŞI LUMEA IDEILOR

1. Secolul XX – între democrație și totalitarism. Ideologii și practici politice în România și în Europa.

2. Constituțiile din România.

C. STATUL ŞI POLITICA

1. Autonomii locale și instituții centrale și în spațiul românesc (secolele IX-XVIII).

2. Statul român modern: de la proiect politic la realizarea României Mari. (secolele XVIII-XX)

3. România postbelică. Stalinism, național-comunism și disidență anticomunistă. Construcția democrației postdecembriste.

D. RELAŢIILE INTERNAŢIONALE

1. Spațiul românesc între diplomație și conflict în Evul Mediu și la începuturile modernității.

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVI CU DEFICIENȚE DE VEDERE
BUZĂU, 15-18 mai 2024

MODEL SUBIECTE

VARIANTA I

• **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos: **A.** „Peste tot unde Armata Roșie este stăpână, tactica folosită [...] este aceeași. Aceasta constă, în primul rând, în plasarea unor comuniști la conducerea ministerelorcheie [...], în infiltrarea în administrație și în organizațiile politice concurente [...]. Se vizează [...] divizarea adversarilor Partidului Comunist [...]. Alegerile [...] se desfășoară pe un teren pregătit dinainte și, drept urmare, consfințesc preponderența comuniștilor [...]. Nu mai rămâne decât să se treacă la arestarea și lichidarea fizică a liderilor recalcitranți. Așa se procedează în 1946 în Bulgaria [...], în România, unde la sfârșitul lui 1947, după arestarea conducătorilor partidelor democrate, regele Mihai este obligat să abdice [...], în Ungaria [...], unde, întrucât sunt învinși în alegerile din august 1947, comuniștii elimină prin forță pe toți membrii partidelor care refuză să li se supună. Pe lângă această acțiune de punere sub tutelă a Europei de Est, care are loc și în Polonia și în Germania în zona ocupată de sovietici, conducătorii de la Kremlin vor înființa, în 1947, o nouă organizație internațională [...], Biroul de Informație al Partidului Comunist sau Kominform, [...] cu scopul de a întări controlul URSS asupra formațiunilor comuniste din Estul, dar și din Vestul Europei.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

B. „Constituția URSS din 1977 pune un accent mai mare pe unitate: «URSS [...] leagă toate națiunile și etniile în vederea edificării în comun a comunismului» (art.70). Același articol precizează că «URSS este un stat multinațional federal unit [...]», întradevăr orice grupare care prezintă caracteristici etnice care-i sunt proprii [...] are un statut particular recunoscut de Uniune. [...] Constituția menține atribuțiile statului. În aparență este vorba de o repartizare a puterii între popor, stat și Partidul Comunist. Poporul, «veritabilul deținător al puterii» (art.2) alege Sovietul Suprem cu două Camere: Sovietul Uniunii (767 deputați) și Sovietul Naționalităților (750 deputați). Statul care este expresia voinței sociale își exercită autoritatea grație unui guvern și a

numeroase organisme reprezentative. Partidul «care există pentru popor și în serviciul poporului» (art.6, cap. III) este în egală măsură forța care «conduce și orientează societatea sovietică» (art.6). El este însărcinat să definească marile orientări politice și economice, să controleze aparatul de stat și instituțiile economice și sociale [...]." (P. Milza, S. Berstein, *Istoria secolului XX*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți organizația internațională precizată în sursa A. **2 puncte**

2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la Sovietul Suprem. **2 puncte**

3. Menționați spațiul istoric și formațiunea politică precizate atât în sursa A, cât și în sursa B. **6 puncte**

4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că prin legea fundamentală sunt menținute atribuțiile statului. **3 puncte**

5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**

6. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate în România, în perioada 1947-1964, în afara celor la care se referă sursa A. **6 puncte**

7. Menționați o caracteristică a Constituției României adoptate în 1991. **4 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA (30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Cel mai puternic dintre toți pare să fi fost Litovoi, din a cărui țară regele ungar Bela al IV-lea smulsese totuși – măcar sub aspect fiscal – regiunea Hațegului, în 1247 sau ceva mai înainte de aceasta. De aceea și datorită unei presiuni dinspre nord, un conflict cu Regatul Ungariei era iminent. El va izbucni după 1270, când probabil urmașul lui Litovoi, numit la fel (Litovoi al II-lea), avea să înceapă ruperea de dependența regelui

Ungariei și poate chiar recuperarea Țării Hațegului. Din Țara Făgărașului, de la acești români, era smulsă o țară (și o putere) de către noile autorități ungare și dată unor călugări cistercieni. De aceea, din pricina acestor răpiri, un voievod român nemulțumit, după ce s-a revoltat contra regelui și a rezistat o vreme sub munte, a trecut Carpații prin 1290, însoțit de câteva sute de români (și de alte etnii) și a dat impuls procesului de unificare și organizare politică. Numele lui este Negru Vodă sau Radu Negru, dar personalitatea lui este învăluită în legendă. Unificarea formațiunilor politice existente între Carpați și Dunăre s-a făcut probabil și pe cale pașnică, dar și prin luptă. Mai ales voievozii olteni, care aveau propria lor tradiție politică și dinastică, vor fi fost mai greu de convins. Până la urmă însă, toți voievozii locali l-au recunoscut pe Basarab drept suzeran al lor și l-au numit mare voievod, iar autoritatea acestuia s-a întins din Oltenia până în Dobrogea de nord și sudul Moldovei, adică de la gurile Dunării și la Marea Neagră”

(Ioan Aurel Pop, *Istoria românilor*)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric românesc precizat în sursa dată. **2 puncte**

2. Precizați, pe baza sursei date, doi conducători români. **6 puncte**

3. Menționați, din sursa dată, secolul la care se referă aceasta. **2 puncte**

4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la voievodul român nemulțumit. **6 puncte**

5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la procesul de unificare, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**

6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii se implică prin acțiuni diplomatice în relațiile internaționale din secolele XIV-XVI. (Se punctează pertinența argumentării prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL AL III-LEA (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre Constituțiile României, având în vedere:

- menționarea unei caracteristici a primei Constituții a statului român modern;
- prezentarea unui fapt istoric care a dus la modificarea primei Constituții a statului român modern;
- menționarea a două Constituții ale României interbelice și precizarea câte unei caracteristici pentru fiecare dintre constituțiile menționate;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul actelor constituționale pentru consolidarea în plan intern a statului român și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVI CU DEFICIENȚE DE VEDERE
BUZĂU, 15-18 mai 2024

BAREM DE EVALUARE ŞI NOTARE VARIANTA I

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Biroul de Informație al Partidului Comunist/Kominform Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Poporul, «veritabilul deținător al puterii» (art.2) alege Sovietul Suprem, Sovietul Suprem are două Camere: Sovietul Uniunii (767 deputați) și Sovietul Naționalităților (750 deputați) etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).

3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: URSS, Partidul Comunist. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț). **(3px2=6p)**

4. **3 puncte** pentru scrierea literei **B**

5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect) Exemplu: Cauză: întrucât sunt învinși în alegerile din august 1947 și efect: comuniștii elimină prin forță pe toți membrii partidelor care refuză să li se supună etc.

6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două fapte istorice desfășurate în România, în perioada 1947-1964, în afara celor la care se referă sursa A (**1px2=2p**) Exemple: proclamarea Republicii Populare Române (1947), adoptarea Constituției din 1952 etc.

câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric (**2px2=4p**)

7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a Constituției României adoptate în 1991 Exemplu: președintele este ales prin vot universal etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVI CU DEFICIENȚE DE VEDERE
BUZĂU, 15-18 mai 2024

SUBIECTUL AL II-LEA (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru numirea unui spațiu istoric românesc precizat în sursa dată.
2. **Câte 3 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei date, a oricăror doi conducători români **(3px2= 6 puncte)**
3. **2 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a secolului la care se referă aceasta.
4. **Câte 3 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei date, a oricăror două informații referitoare la voievodul român nemulțumit (**3px2= 6 puncte**).
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a unui punct de vedere referitor la procesul de unificare.

Câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat. (**3px2= 6 puncte**) **Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**

6. **4 puncte pentru** argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (de exemplu: Tratatul încheiat între Mihai Viteazul și Rudolf al II-lea în 1598 etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că etc.) și concluzia (așadar, astfel etc.)

SUBIECTUL AL III-LEA (30 de puncte)

- **2 puncte** pentru menționarea unei caracteristici a primei Constituții a statului român modern;
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric care a dus la modificarea primei Constituții a statului român modern;
- **3 puncte** pentru prezentarea coerentă a faptului istoric menționat , prin evidențierea relației istorice de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;

  1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici;

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea a două Constituții ale României interbelice;

(3px2 = 6 puncte)

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale Constituțiilor României interbelice; **(3px2 = 6 puncte)**
- **1 punct** pentru formularea unui punct de vedere referitor la rolul actelor constituționale pentru consolidarea în plan intern a statului român;
- **1 punct** pentru pertinența argumentării punctului de vedere formulat;
- **2 puncte** pentru selectarea oricărui fapt istoric relevant care susține punctul de vedere formulat;
- **1 punct** pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia (deoarece, pentru că, așadar, ca urmare).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric adecvat

1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat

- **1 punct** pentru structurarea eseului (introducere - cuprins - concluzie)

- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice

1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice

- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu.